

Blue Care

Kusten och skärgården som källa för
hälsa och välmående

Pia Smeds

UNESCOs världsnaturarv

Varför Blue care?

- Den gemensamma rena naturen
- Obebyggd natur som kan upplevas med alla sinnen
- Forskningen stöder naturens positiva effekter på hälsan
- Goda resultat från naturbaserad rehabilitering
- Nya arbetsplatser på landsbygden, speciellt för kvinnor och unga

Vad handlar Blue care om?

- Utvecklats från Green care
  - Indelas i Finland i social- och hälsoservicetjänster, rekreationstjänster och pedagogiska tjänster
  - Utnyttjar gröna miljöer, byggda eller naturliga
- Blue care fokuserar på verksamhet som stärker individens hälsotillstånd (fysisk, psykisk)
- Blue care fokuserar på blåa naturliga miljöer, som kusten, havet, sjöar och vattendrag
- Förebyggande eller rehabiliterande

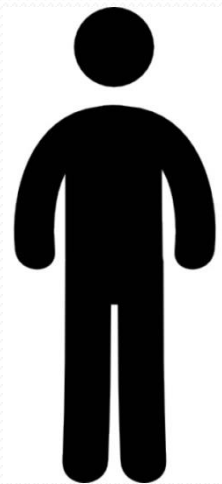
Företagsform

- Mikroföretag (ofta)
- Ny företagsform inom hälsa och välmående
- Utbildning för företagare
- Baserat på Green care –kvalitetskriterier (i Finland)
- Serviceprodukterna utformas i samarbete mellan köpare och säljare

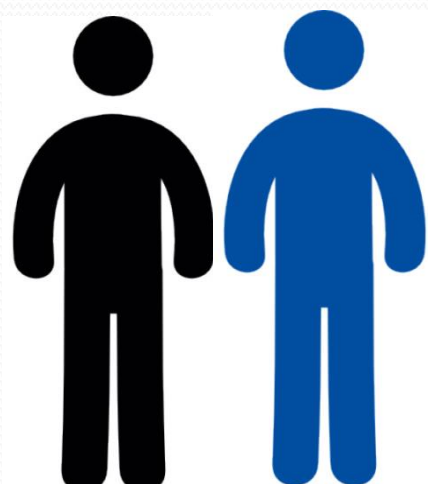

GreenCare
FINLAND

Blue care verksamhetens upplägg

Företagare med terapeut
eller vårdexamen

Företagare och terapeut
arbetar tillsammans

Vårdföretag eller boende
utvecklar sin egen
verksamhet till BC

Blue care kundgrupper

- Professionell och ansvarsfull aktivitet i vattenmiljö med uppföljda målsättningar
  - Unga och barn med specialbehov
  - Handikappade och personer med funktionsnedsättning
  - Arbetslösa
  - Mental rehabilitering
  - Missbrukarrehabilitering
  - Äldre
  - Friskvård på arbetsplatser
  - Skolor
  - Integrering

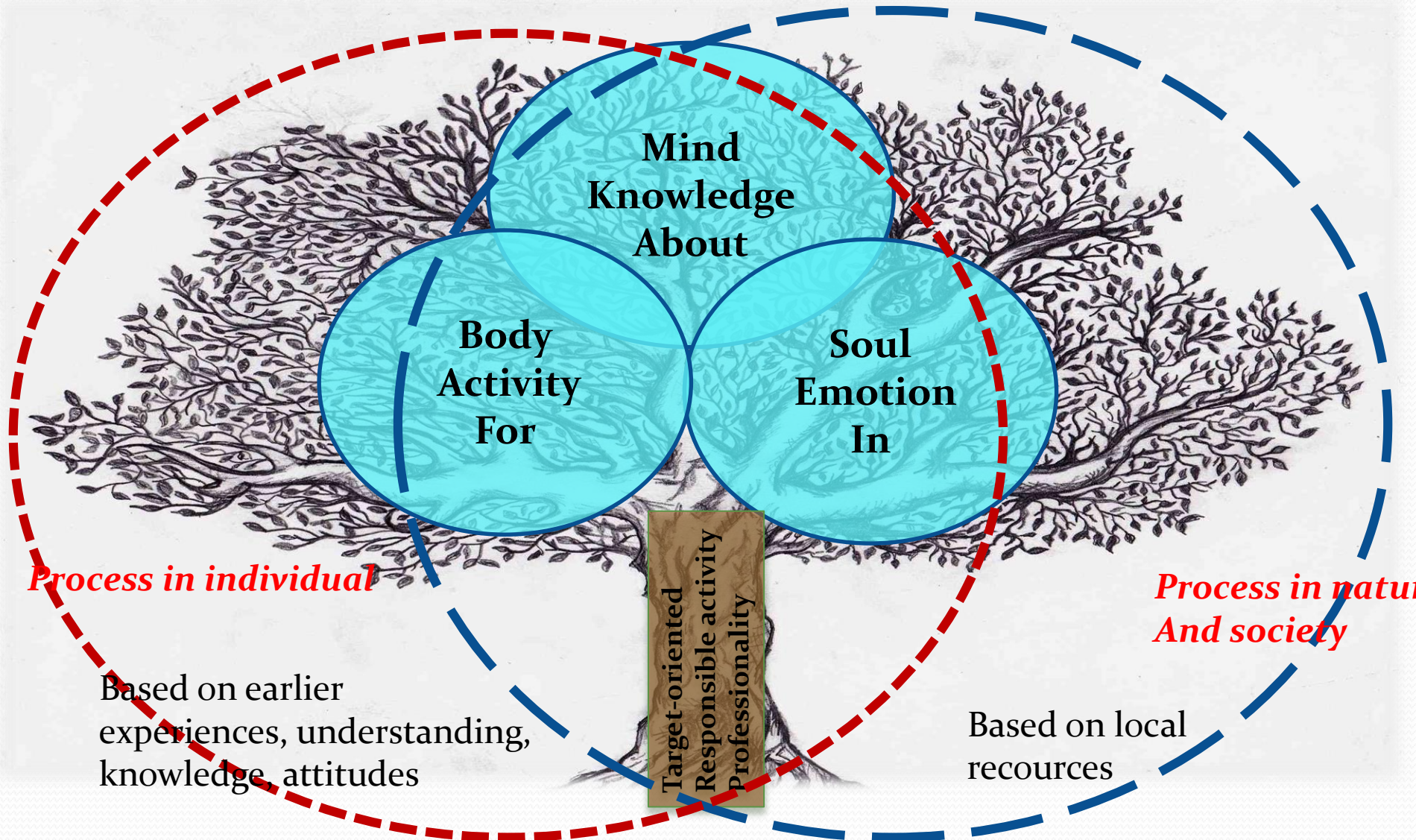
Blue care serviceprodukter

- Aktiv rehabilitering = meningsfulla sysslor i naturmiljö på havet, kusten eller skärgården
  - Deltagande i fiske (lägga ut nät, lyfta nät, rensa)
  - Restaurering av stränder, fiskens lekområden eller kulturmark i skärgården
- Träning och användning av sinnen i naturmiljö
  - Hörsel, syn, känsel, smak, lukt
- Träning av social kompetens

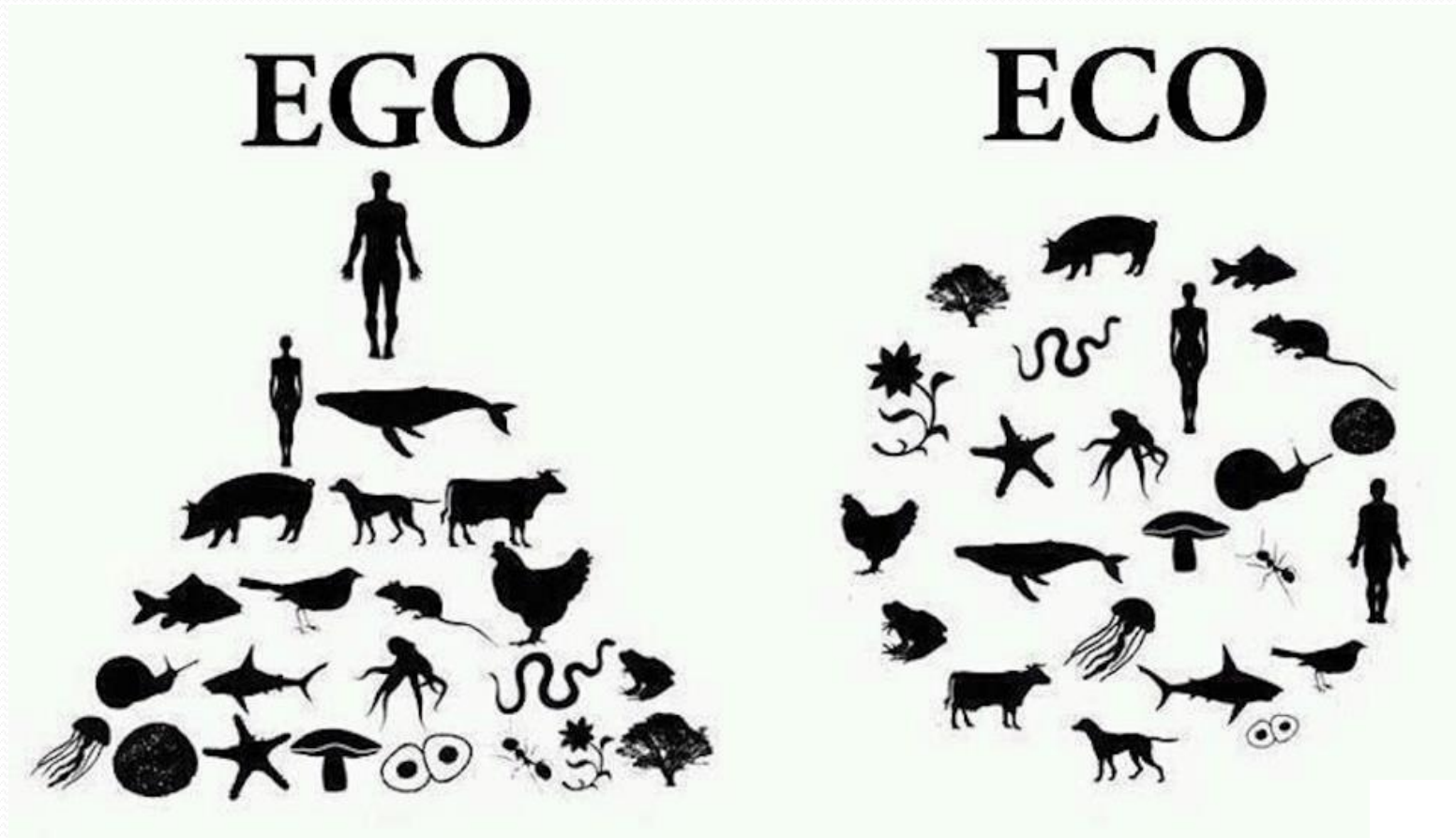

**en process som stärker hälsan och
förståelsen av en själv och ens relation till naturen**

Blue care som teori

Egocentric vs. Ecocentric paradigm

Hälsoeffekter av naturvistelse

- Bättre kontakt med dementa (djurassisterad) (Lunden 2010)
- 50% minskning av lindrig depression (Mitchell 2013)
- Lindring av ADHD (Kuo & Faber 2004)
- Mindre medicinering (t.ex. diabetes, autism, depression)
- Bättre social kompetens (skitsofreni)
- Lägre blodtryck
- Förstärkt immunsystem (ökning av antalet vita blodkroppar)
- Lägre halt stresshormoner (kortisol)
- Bättre koncentration
- **Mätbar effekt på 20 minuter**
- **Maximal effekt på 2h, och effekten kan hålla i sig flera dagar**

A photograph of two people fishing by a large body of water. One person is standing on a rock, wearing a red cap and a grey hoodie, holding a fishing rod. The other person is sitting on a rock in the foreground, wearing a blue hoodie. The background shows a vast blue lake under a blue sky with some clouds. The text is overlaid on the right side of the image.

*"Take care of Ocean
and Ocean will take
care of you"*

Blue Care

Pia Smeds, Researcher

Luke - Natural Resources Institute Finland

FI-65100 Vaasa, Finland

E-mail: pia.smeds@luke.fi

Phone: +358-(0)29-5326549

www.luke.fi

